

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

ชื่อหลักสูตร โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อปกป้องสถาบัน
พระมหากษัตริย์
จำนวน ๖ ชั่วโมง
กลุ่ม การศึกษาเพื่อการพัฒนาสังคมและชุมชน

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ด้วย ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอภูตรัง เป็นหน่วยที่ส่งเสริมการจัดฝึกอบรมด้านอาชีพหลักสูตรโครงการ
ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์
รวมถึงการสนับสนุนประสานงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการศึกษาให้ความรู้ให้มีความรู้ให้มีความทำ
เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานที่เน้นเรื่องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อการมี
งานทำมีรายได้ จึงได้จัดโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์
มาจัดทำเป็นหลักสูตรเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปได้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปประกอบอาชีพต่อไป
ขอขอบคุณวิทยากรวิชาชีพ และคณะดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ที่ได้ร่วมพัฒนาหลักสูตรและจัดทำ
แผนการเรียนรู้รวมทั้งสื่อต่างๆ ให้สำเร็จไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อวิทยากร
และผู้เรียนต่อไป

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอภูตรัง

พฤษภาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์	๑
ความรู้พื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์	๔
หลักสูตรโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์	๔
ความเป็นมา	๕
จุดประสงค์การเรียนรู้	๕
กลุ่มเป้าหมาย	๕
ระยะเวลา	๖
เนื้อหาหลักสูตร	๖
การจัดการเรียนรู้	๖
สื่อการเรียนรู้	๖
การวัดและประเมินผล	๖
การจบหลักสูตร	๗
เอกสารหลักฐานการศึกษา	๗
การเทียบโอน	๗
แผนการจัดกระบวนการเรียนรู้หลักสูตรหลักสูตรโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์	๘
ใบความรู้ ความเป็นมาของการสถาบันพระมหากษัตริย์	๙
ใบความรู้ การเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรม สร้างวินัย จิตสาธารณะ และอุดมการณ์ความยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ	๑๐
ใบงาน แบบบันทึกการสถาบันพระมหากษัตริย์	๑๑
ใบความรู้ สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ของไทย	๑๒
ใบงาน แบบประเมินผลงานผู้เรียน	๑๘
บรรณานุกรม	๑๙
รายชื่อผู้จัดทำหลักสูตร	

อบรมให้ความรู้โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

ชื่อหลักสูตร โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

จำนวน ๖ ชั่วโมง

กลุ่ม การศึกษาเพื่อการพัฒนาสังคมและชุมชน

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมโดยใช้ชุมชน เป็นฐาน โดยให้ประชาชน ชุมชนร่วมกันรับผิดชอบและเห็นถึงความสำคัญในการฟื้นฟูพัฒนาสังคมและชุมชนของ ตนเอง เพื่อ ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ บูรณาการความรู้ ประสบการณ์ และทักษะอาชีพ เข้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการ พัฒนาสังคมและชุมชนโดยรวม ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ นำไปสู่สังคมที่เข้มแข็ง มีความเอื้อ อาทรต่อกัน และ พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

กิจกรรมพัฒนาสังคมและชุมชนมี ๕ ด้าน คือ

๑. ด้านเศรษฐกิจ	- กิจกรรมเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง
๒. ด้านการเมือง	- กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย
๓. ด้านสังคม	- กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้
๔. ด้านสิ่งแวดล้อม	- กิจกรรมรักษาสภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. ด้านศิลปวัฒนธรรม	- กิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดี และ เรียนรู้แหล่งประวัติศาสตร์ชาติไทย เพื่อเป็นแนวทางการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติการจัดการศึกษา เรื่อง การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การสร้างวินัย การมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและประวัติศาสตร์ชาติไทย เพื่อสร้างจิตสำนึกความเป็นไทยให้ นักศึกษาประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจและศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย เรียนรู้วิถีความเป็นไทยจาก ประวัติศาสตร์ชาติไทย หรือบุคคลในประวัติศาสตร์ชาติไทย

เพื่อการพัฒนาชุมชนเป็นการพัฒนาประเภทหนึ่งที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง โดยมีปรัชญา แนวความคิด หลักการและวิธีการปฏิบัติที่เป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานดั้งเดิม คือเป็นกระบวนการให้ การศึกษา แก่ประชาชนเพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดให้มีศักยภาพและสามารถ พึ่งตนเองได้หรือช่วยตนเองได้ในทุกด้าน ดังนั้นการ พัฒนาชุมชนจึงเป็นการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ ให้ครบถ้วนถึงความพร้อมในทุกด้าน เพื่อที่จะสามารถ จัดการกับ ปัญหาและความต้องการต่าง ๆ ของ ตนเองได้ การดำเนินงานด้านการพัฒนาชุมชนเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน และ ต้องการผู้ปฏิบัติงานที่มี สมรรถภาพ เป็นผู้ประกอบไปด้วยองค์ความรู้ทั้งในด้านศาสตร์และศิลป์ เพื่อทำงาน ร่วมกัน กับ ประชาชนและชุมชนในการที่นำพาไปสู่เป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาชุมชน นั่นคือการที่คนในชุมชน มี ความสุข มี คุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชนเกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน

เพื่อให้นโยบายดังกล่าวสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอภูกระดึง จังหวัดมหาสารคาม จึงได้ เล็งเห็นความสำคัญในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย สร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ส่งเสริมคุณธรรม และ สร้างจิตสำนึกความเป็นไทยให้นักศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นชาติ เรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นไทยจาก ประวัติศาสตร์ชาติไทย ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสในการเรียนรู้และสร้างจิตสำนึก รักชาติ และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ในบุญคุณพระมหากษัตริย์ไทย

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชนเป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนา สังคมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยให้ประชาชน ชุมชนร่วมกันรับผิดชอบและเห็นถึงความสำคัญในการฟื้นฟูพัฒนาสังคม และชุมชนของตนเอง เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ บูรณาการความรู้ ประสบการณ์ และทักษะอาชีพ เข้า มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและชุมชนโดยรวม ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ นำไปสู่สังคมที่เข้มแข็ง มีความเอื้ออาทรต่อกัน และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน กิจกรรมพัฒนาสังคมและชุมชนมี ๕ ด้าน คือ

- (๑) ด้านเศรษฐกิจ เป็นกิจกรรมเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง
- (๒) ด้านการเมือง เป็นกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย
- (๓) ด้านสังคม เป็นกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้
- (๔) ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นกิจกรรมรักษาลำน้ำและสิ่งแวดล้อม และ
- (๕) ด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภออุดรฯ จังหวัดมหาสารคาม จึงได้เล็งเห็นความสำคัญในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย สร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ส่งเสริมคุณธรรม และสร้างจิตสำนึกความเป็นไทยให้นักศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นชาติ เรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นไทยจากประวัติศาสตร์ชาติไทย ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสในการเรียนรู้และสร้างจิตสำนึก รักชาติ และสำนึกในพระมหากษัตริย์คุณ ในบุญคุณพระมหากษัตริย์ไทย จึงจัดทำหลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของชาติไทย ความรักชาติ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และบรรพบุรุษไทย
๒. เพื่อให้ประชาชนได้ศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยในอดีตจนถึงปัจจุบัน
๓. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ของไทย

ระยะเวลาในการเรียนรู้

จำนวน ๖ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร จำนวน ๖ ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
๑. ประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยอดีต	๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยอดีต	- สมัยกรุงสุโขทัย และสมัยกรุงศรีอยุธยา และกรุงธนบุรี	- บรรยาย - ศึกษาแหล่งเรียนรู้ - สรุปร/อภิปราย	ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	๒. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทของชุมชนตนเองและการปลูกจิตสำนึกในการรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	- แหล่งเรียนรู้ในชุมชน		๒	๑

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
	๓. ศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยในสมัยอดีต				
๒. ประวัติศาสตร์ชาติไทย สมัยปัจจุบัน	๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยสมัยปัจจุบัน ๒. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทของชุมชนตนเองและการปลูกจิตสำนึกในการรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๓. ศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยในสมัยปัจจุบัน	- สมัยรัตนโกสินทร์ - แหล่งเรียนรู้ในชุมชน	-- บรรยาย - ศึกษาแหล่งเรียนรู้ - สรุป/อภิปราย	๒	๑

สื่อการเรียนรู้

๑. วิทยากรบรรยาย
๒. แหล่งเรียนรู้
๓. แผ่นพับ/ใบความรู้

การวัดประเมินผล

๑. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้/การมีส่วนร่วม
๒. ประเมินผลความรู้/ความเข้าใจ

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

๑. เรียนครบตามเนื้อหาหลักสูตร
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

ตารางกำหนดการ
 โครงการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ชาติไทย
 วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
 ณ สกร. ตำบลทั้ง ๕ แห่ง พื้นที่อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม
 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอกุดรัง

ว/ด/ป	๐๘.๐๐ น.- ๐๘.๓๐ น.	๐๘.๓๐ น.- ๐๙.๐๐ น.	๐๙.๐๐ น.- ๑๐.๐๐ น.	๑๐.๐๐ น.- ๑๒.๐๐ น.	๑๒.๐๐ น.- ๑๓.๐๐ น.	๑๓.๐๐ น.- ๑๔.๐๐ น.	๑๔.๓๐ น.- ๑๖.๐๐ น.	๑๖.๐๐ น.- ๑๖.๓๐ น.	หมายเหตุ
๒๑ ก.พ. ๒๕๖๗	รายงานตัวและ ลงทะเบียน	ชี้แจงวัตถุประสงค์ โดย คณะครู สกร. ตำบล ทั้ง ๕ แห่ง	พิธีเปิดโครงการและ บรรยายพิเศษโดย นายกอบต. ทั้ง ๕ แห่ง อำเภอกุดรัง	บรรยายหัวข้อ ประวัติศาสตร์ชาติ ไทยและบุญคุณ พระมหากษัตริย์ โดย วิทยากร อำเภอกุดรังและ คณะ	รับประทานอาหาร กลางวัน	แบ่งกลุ่มอภิปราย เกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์ชาติ ไทย คณะวิทยากร อำเภอกุดรังและคณะ	กิจกรรมต่อเนื่อง การให้ความรู้เกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์ชาติ ไทย โดย วิทยากร โดยบุคลากร ครู สกร. อำเภอกุดรัง	มอบหมายภารกิจ และพิธีปิดโดย ผู้อำนวยการ สกร. อำเภอกุดรัง	

*** หมายเหตุ : ตารางนี้ปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ตารางกำหนดการวิทยากรให้ความรู้
 โครงการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ชาติไทย
 วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
 ณ สกร. ตำบลทั้ง ๕ แห่ง พื้นที่อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม
 ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอกุดรัง

ว/ด/ป	๐๘.๐๐ น.- ๐๘.๓๐ น.	๐๘.๓๐น.- ๐๙.๐๐น.	๐๙.๐๐น.- ๑๐.๐๐น.	๑๐.๐๐น.- ๑๒.๐๐น.	๑๒.๐๐น.- ๑๓.๐๐น.	๑๓.๐๐น.- ๑๔.๐๐น.	๑๔.๓๐น.- ๑๖.๐๐น.	๑๖.๐๐น.- ๑๖.๓๐น.	หมาย เหตุ
๒๑ ก.พ. ๒๕๖๗	รายงานตัวและ ลงทะเบียน	ชี้แจงวัตถุประสงค์ โดย คณะครู สกร. ตำบล ทั้ง ๕ แห่ง	พิธีเปิดโครงการและ บรรยายพิเศษโดย นายกอบต. ทั้ง ๕ แห่ง อำเภอกุดรัง	บรรยายหัวข้อ ประวัติศาสตร์ ชาติไทยและ บุญคุณ พระมหากษัตริย์ โดย คณะ วิทยากรอำเภอ กุดรัง	รับประทานอาหาร กลางวัน	แบ่งกลุ่มอภิปราย เกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์ชาติ ไทย และ บุญคุณ พระมหากษัตริย์ โดย คณะวิทยากร อำเภอกุดรัง	กิจกรรมต่อเนื่อง การให้ความรู้เกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์ชาติ ไทย โดย บุคลากร ครู สกร. อำเภอกุดรัง	มอบหมายภารกิจ และพิธีปิดโดย ผู้อำนวยการ สกร. อำเภอกุดรัง	

***หมายเหตุ : ตารางนี้ปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ใบความรู้

เรื่อง บุญคุณของพระมหากษัตริย์ไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์

พระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ ตั้งแต่สมัยสุโขทัย อยุธยา จนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อแผ่นดินไทยทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจทำนุบำรุง สร้างบ้านแปลงเมืองส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม วรรณคดี ศาสนา สืบต่อประเพณี และดำรงอยู่ในความเป็นไทย นับว่าเป็นบุญคุณของแผ่นดิน

๑. สมัยสุโขทัย อาณาจักรสุโขทัย เป็นสมัยที่เจริญรุ่งเรืองสูงสุดในรัชสมัยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

อำนาจของอาณาจักรสุโขทัยในช่วงรัชสมัยของพระองค์ มั่นคงมากได้ทรงแผ่อาณาเขตออกไปโดยรอบ วัฒนธรรม ไทยได้เจริญขึ้นทุกสาขา ดังปรากฏในศิลาจารึกหลักที่ ๑ ซึ่ง เจริญทั้งด้านประวัติศาสตร์ การสงคราม ภูมิศาสตร์ กฎหมาย ประเพณี การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ปรัชญา พระพุทธศาสนา การประดิษฐ์อักษรไทย

-สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระองค์ทรงใช้รูปแบบการ ปกครองแบบพ่อปกครองลูก คือ พระองค์ทรงดูแลเอาใจใส่

ในทุกข์สุขของราษฎรเหมือนพระองค์เป็นพ่อส่วนราษฎรหรือไพร่ฟ้าคือ ลูก

-สมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (พระยาลิไท) ในสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (พระยาลิไท) ทรงรวบรวมราชอาณาจักร สุโขทัยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และขยายพระราชอำนาจออกไประหว่างแควจำปาศักดิ์กับแม่น้ำปิงจนจรดแม่น้ำน่านทาง ทิศเหนือมาไว้ในราชอาณาจักรสุโขทัย

๒. สมัยอยุธยา สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงเป็นปฐมกษัตริย์ของกรุงศรีอยุธยาทรงตั้งกรุง ศรีอยุธยา ณ ชัยภูมิที่เอื้ออำนวยทั้งในด้านความปลอดภัยจากข้าศึกและความอยู่ดีกินดีของชาวอยุธยา

-สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ตลอดรัชสมัยของพระองค์ทรงกอบกู้ ศรีอยุธยาจากพม่า และได้ทำสงครามกับอริราชศัตรูทั้งพม่าและเขมร ราชอาณาจักรไทยเป็นปึกแผ่นมั่นคง ขยายดินแดนได้อย่างกว้างขวาง บุญคุณของพระองค์ที่มีต่อประเทศชาติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

กรุง
จน

ด้านการเมืองการปกครอง พระองค์โปรดให้ปรับปรุงการปกครอง เมืองใหญ่เป็นการรวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลางยกเลิกระบบเมืองพระ หานคร ยกเลิกให้เจ้านายไปปกครองเมืองเหล่านี้ แล้วให้ขุนนางไป ปกครองแทน จัดหัวเมืองตามความสำคัญและขนาดเป็น เอก โท ตรี จัตวา

ห้ ว
ย ม

ด้านการค้าขาย ทรงส่งทูตไปประเทศจีน เพื่อรับรองฐานะกษัตริย์ของพระองค์และติดต่อค้าขายกับประเทศจีน ขยาย การค้าไปประเทศสเปน

-สมเด็จพระนารายณ์มหาราช พระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงพระปรีชาสามารถมาก ทำให้กรุงศรีอยุธยาในรัชสมัยของพระองค์ มีความเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าในทุกด้าน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การต่างประเทศ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม และวรรณคดีที่สำคัญหลายเรื่องเกิดขึ้น

ในรัชสมัยของพระองค์ จนได้ชื่อว่าเป็นยุคทองของวรรณคดีในสมัยกรุงศรีอยุธยาในรัชสมัยของพระองค์ ได้มีชาวตะวันตกเดินทางเข้ามาติดต่อค้าขาย เผยแผ่ศาสนาตลอดจนเข้ารับราชการ ทำให้ชาวตะวันตกยอมรับนับถือกรุงศรีอยุธยาเป็นอย่างมาก

ในด้านการค้าขาย ได้มีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศมากยิ่งขึ้นกว่าในรัชสมัยอื่น ๆ ทั้งฮอลันดา ฝรั่งเศส และอังกฤษ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ต่อเรือกำปั่นหลวง เพื่อทำการค้าขายกับต่างประเทศ จึงทำให้อยุธยาเป็นศูนย์กลางการค้ากับต่างประเทศ มีเศรษฐกิจรุ่งเรือง มีรายได้จากการจัดเก็บภาษีอากรเป็นจำนวนมาก

๓. สมัยธนบุรี

-สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พระองค์มีพระราชกรณียกิจที่สำคัญ คือ การรวบรวมกำลังไว้ต่อสู้กับพม่า สร้างความเป็นปึกแผ่นของพระราชอาณาจักรบุญคุณของพระองค์ที่มีต่อประเทศชาติในด้านต่าง ๆ

ด้านเศรษฐกิจ

เมื่อเศรษฐกิจของบ้านเมืองอยู่ในภาวะตกต่ำ ทรงแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี โดยสละพระราชทรัพย์ซื้อข้าวสารจากพ่อค้าต่างเมือง

ด้านวรรณกรรม

ทรงสนพระทัยด้านวรรณกรรม ทรงนิพนธ์บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้รุ่งเรืองดังแต่ก่อน นอกจากนี้พระองค์ยังทรงเป็นนักรบและนักปกครองชั้นดีเยี่ยม มีคุณลักษณะผู้นำอยู่เต็มตัว ทั้งในยามคับขันและยามปกติ

๔. สมัยรัตนโกสินทร์

๑. ด้านการปกครอง รัชกาลที่ ๔ ทรงแก้ไขเปลี่ยนแปลง ประเพณี คือ เปิดโอกาสให้ราษฎรเข้าเฝ้าได้โดยสะดวกให้ราษฎรเข้าเฝ้าถวายฎีการ้องทุกข์ได้ในขณะที่ทรงเสด็จพระราชดำเนินรัชกาลที่ ๕ ทรงเปลี่ยนแปลงสถานะของไพร่ให้เป็นพลเมืองปลดปล่อยทาสซึ่งนำไปสู่การเลิกทาส และปฏิรูปการศึกษาโดยการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นในวัดสำหรับราษฎร รัชกาลที่ ๖ ทรงประกาศใช้พระราชบัญญัติ โปรดให้ใช้พุทธศักราช (พ.ศ.) เป็นศักราชทางราชการ แทนรัตนโกสินทรศก (ร.ศ.) เปลี่ยนแปลงการนับเวลาทางราชการ ให้สอดคล้องกับสากลนิยม โปรดให้กำหนดค่าน้ำหน้าชื่อเด็กหญิง เด็กชาย นางสาว และ นาง เปลี่ยนแปลงธงประจำชาติ จากธงรูปช้างเผือก มาเป็นธงไตรรงค์ตราภุมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบสันตติวงศ์ตามแบบประเพณียุโรป

๒. ด้านเศรษฐกิจ

ภายหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงแล้ว การค้าของไทยเจริญก้าวหน้าขึ้นมากทำให้มีการปรับปรุงด้านเศรษฐกิจ ดังนี้

รัชกาลที่ ๔ ทรงเปลี่ยนการใช้เงินพดด้วงมาเป็นเงินเหรียญ และชุดคลอง ตัดถนนเพิ่มขึ้นหลายสาย

รัชกาลที่ ๕ โปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนมาตราเงินไทยมาใช้ระบบทศนิยมกำหนดให้ ๑ บาท มี ๑๐๐ สตางค์ สร้างเหรียญสตางค์ทำด้วยทองขาว และเหรียญทองแดง และได้โปรดเกล้าฯ ได้พิมพ์ธนบัตรขึ้นใช้ โดยตราพระราชบัญญัติธนบัตร ร.ศ. ๑๒๑ (พ.ศ. ๒๔๔๕) และตั้งกรมธนบัตรขึ้นสังกัดกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ นอกจากนี้ยังประกาศใช้พระราชบัญญัติมาตราทองคำ ร.ศ. ๑๒๗ (พ.ศ. ๒๔๕๑) โดยใช้ทองคำเป็นมาตรฐานเงินตราแทนเงิน และได้ประกาศยกเลิกการใช้เงินพดด้วงเหรียญ เฟื้อง เบี้ยทองแดงต่าง ๆ เบี้ยสตางค์ทองขาว โดยให้ใช้เหรียญบาท สลึง และเหรียญสตางค์อย่างใหม่แทน และชุดคลอง ตัดถนนเพิ่มขึ้นหลายสาย

รัชกาลที่ ๖ โปรดตั้งคลังออมสินขึ้น (ปัจจุบัน คือ ธนาคารออมสิน)

๓. ด้านการศึกษา

รัชกาลที่ ๔ ตั้งโรงเรียนชายขึ้นที่ตำบลสำเหร่ และโรงเรียนกุลสตรีวังหลัง

รัชกาลที่ ๕ ได้มีการปฏิรูปการศึกษาขึ้น คือ โรงเรียนนายทหารมหาดเล็ก โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ และโรงเรียนวัดมหรณพาราม (แห่งแรก) ได้โปรดให้จัดตั้งกระทรวงธรรมการขึ้นเพื่อรับผิดชอบในด้านการศึกษา และยังได้พระราชทานทุนเล่าเรียนหลวงอีกด้วย

รัชกาลที่ ๖ มีดังนี้

๑. ตราพระราชบัญญัติประถมศึกษาขึ้นใช้ในปี พ.ศ. ๒๔๖๔

๒. ให้เรียกเก็บเงิน “ศึกษาพล” จากราษฎรเพื่อบำรุงการศึกษาท้องถิ่น

๓. ตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นเป็นแห่งแรก คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔. ด้านศาสนา

รัชกาลที่ ๔ ทรงประกาศใช้พระราชบัญญัติ ลักษณะการปกครองสงฆ์เป็นฉบับแรก โดยมีสมเด็จพระสังฆราชเป็นผู้ปกครองสูงสุด มีมหาเถรสมาคมให้คำปรึกษา และโปรดให้สร้างวัดขึ้นหลายแห่ง เช่น วัดโสมนัสวิหาร วัดราชประดิษฐ์ วัดปทุมวนาราม

รัชกาลที่ ๕ ทรงมีพระราชกรณียกิจที่สำคัญ คือ โปรดให้จัดตั้งสถานศึกษาสำหรับพระสงฆ์ขึ้น ๒ แห่ง ซึ่งต่อมาเป็นมหาวิทยาลัยของสงฆ์ หรือมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนามีการศึกษาถึงระดับปริญญาเอก คือ

๑. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อยู่ที่วัดมหาธาตุฯ เป็นสถานศึกษาของพระสงฆ์ฝ่ายมหานิกาย (ปัจจุบัน คือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย การให้บริการด้านการศึกษาเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

๒. มหามกุฏราชวิทยาลัย อยู่ที่วัดบวรนิเวศวิหาร เป็นสถานศึกษาของพระสงฆ์ฝ่ายธรรมยุติกนิกาย (ปัจจุบัน คือ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย การให้บริการด้านการศึกษาเช่นเดียวกับ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

ใบงาน

เรื่อง “บุญคุณของพระมหากษัตริย์ไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์”

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละ ๓ - ๕ คน ตามหัวข้อที่รับมอบหมายในใบงาน เรื่อง บุญคุณของพระมหากษัตริย์ไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ จากวัสดุที่ครูเตรียมให้ และออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนทีละกลุ่ม ดังนี้

เรื่องที่ ๑ สมัยสุโขทัย

เรื่องที่ ๒ สมัยอยุธยา

เรื่องที่ ๓ สมัยธนบุรี

เรื่องที่ ๔ สมัยรัตนโกสินทร์

สรุปสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้

๑) ด้านการเมืองการปกครอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒) ด้านการศึกษา

.....

.....

.....

.....

๓) ด้านเศรษฐกิจและการค้า

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบ

๑. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์เมื่อใด
 - ก. ตั้งแต่วันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
 - ข. ตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙
 - ค. ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
 - ง. ตั้งแต่วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒
๒. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร เสด็จพระราชสมภพ ณ ที่ใด
 - ก. พระตำหนักปั้นหย่า
 - ข. พระราชวังไกลกังวล
 - ค. พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต
 - ง. พระที่นั่งอนันตสมาคม
 - จ. ทรงรับโครงการพัฒนาพื้นที่บ้านกุแบชีราไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๓. ปฏิบัติการ ณ บ้านหมากแข้ง เกิดขึ้นเมื่อใด
 - ก. เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๗
 - ข. เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๙
 - ค. เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๐
 - ง. เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๔
๔. คลินิกเกษตรอยู่ในโครงการพระราชดำริโครงการใด
 - ก. โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านกุแบชีรา
 - ข. โครงการเกษตรวิทยา
 - ค. โครงการสายรักแห่งครอบครัว
 - ง. โครงการเพื่อชุมชนเข้มแข็งและยั่งยืน
๕. กิจกรรมหรือโครงการพระราชดำริ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ข้อใดมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมสถาบันครอบครัว
 - ก. กิจกรรมปันเพื่อพ่อ
 - ข. กิจกรรมปันเพื่อแม่
 - ค. โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว
 - ง. โครงการเพื่อชุมชนเข้มแข็งและยั่งยืน

เฉลย ๑. ก ๒. ค ๓. ข ๔. ข ๕. ค

คณะที่ปรึกษา

นายภาสกร ชมภูบุตร
 นายรัฐพล พันธุ์โพธิ์
 นายธีระพล ตะนัยศรี
 นางธนวรรณ ไชยไวยหาร
 นางสาวเอมอัสนา ปักขาทนัง
 นางเยาวรัตน์ โคตรธาดา
 นางพรพิรุณ รอบคอบ
 นางสาววิจิตรา คลังพระศรี
 นางจินดารัตน์ ภูเอื้องแก้ว
 นายฐาปกรณ์ ไชยะดา
 นายจิรวัฒน์ เขียวเพชร
 นางโสภา สว่างพรม
 นางสาวนิสรดา ดวงสีทา
 นางสาวพรรณณี ถาแสง

ออกแบบกราฟฟิค ปก/รูปเล่ม

นางธนวรรณ ไชยไวยหาร

พิสูจน์อักษร

นายรัฐพล พันธุ์โพธิ์
 นายธีระพล ตะนัยศรี
 นางเยาวรัตน์ โคตรธาดา

คณะผู้จัดทำ

ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภออุดร
 ครู
 ครูอาสาสมัครฯ
 ครู กศน.ตำบลกุดรัง
 ครู กศน.ตำบลนาโพธิ์
 ครู กศน.ตำบลเลิงแฝก
 ครู กศน.ตำบลหนองแวง
 ครู กศน.ตำบลห้วยเตย
 ครู ศรช.บ้านโสกขุ่น
 ครู ศรช.บ้านหนองโดน
 ครู ศรช.บ้านโนนสมบูรณ์
 ครู ศรช.บ้านโสกคลอง
 ครู ศรช.บ้านจอมทอง
 ครู ศรช.บ้านสำโรง

ครู กศน.ตำบลกุดรัง

ครู
 ครูอาสาสมัครฯ
 ครู กศน.ตำบลเลิงแฝก